

Znamo da je kod kuće najljepše ali je isto tako lijepo upoznati i drugu kulturu, ljude i običaje. Egipat ćemo upoznati očima i "perom" Zrinke Krišković.

Upoznajemo druge zemlje - Egipat

Sve je počelo otvorenjem Aleksandrijske knjižnice, 16. listopada 2002., na čijem je otvorenju bio i hrvatski predsjednik Stjepan Mesić, poklonivši pritom 200 hrvatskih knjiga. Sama ideja o odlasku u to kulturno i znanstveno središte svijeta potekla je iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice s kojom surađujem, a trebala je biti realizirana koncem travnja 2003. No, kako je zbog rata u Iraku situacija u arapskom svijetu još uvijek bila napeta, odlučilo se odgoditi put za šest mjeseci unaprijed. Tako je prva skupina knjižničara i ljudi iz javnog i političkog života krenula put Egipta krajem listopada, a grupa s kojom sam ja odlučila putovati, početkom studenog. Nisam imala niti putovnice jer mi se činilo nevjerojatnim da će se taj put zaista i ostvariti. Oprezno sam svoju odluku obznanila obitelji koja se podijelila u stavovima za i protiv, no kad je ravnatelj dopustio moj odlazak, hrabro sam krenula u bitku s pribavljanjem dokumenata brzim postupcima te odabirom ljetne odjeće za taj put.

Konačno, 7. studenog u 2 ujutro krenuli smo autobusima prema Budimpešti odakle smo zrakoplovom u 11.20 poletjeli put Kaira. Bilo nas je 104 (101 putnik i 3 vođa). Moj prvi let zrakoplovom prošao je uspješno, štoviše uživala sam u njemu i jedva čekala sljedeći (a još su preostala 3 leta!). Kairska zračna luka nije ostavila na nas posebni dojam jer još nije ni dovršena. O njejoj veličini govori podatak da je vožnja autobusom od aviona do terminala trajala petnaest minuta. Sam let trajao je tri sata (stigli smo u 15.30 jer je Egipat jednu vremensku zonu ispred nas) ... Vozeći se autobusima, razgledali smo grad koji je prenapučen, a čistoća im nije jaka strana. U kairskom hotelu s pet zvjezdica ručnici nisu bili bijeli već prljavobijeli. Efektan je jedino bazen u dvorištu hotela kraj kojeg smo večerali. Što reći o hrani? – Voće je lijepo za oko i ugodno za nepce. Od jela ima ribe, piletine i junetine, od priloga riže i tjestenine, od salata svega po izboru; jedino što nije većini bilo po ukusu su začini na koje se nismo u potpunosti stigli naviknuti...

Drugog smo dana do zračne luke otišli vrlo rano jer Arapima vrijeme ne znači mnogo ... Odletjeli smo za Luxor i smjestili se na Neptunu (5*), brodiću rezerviranom samo za nas, koji će nas voziti sve do Asuana. Dolazak u Luxor na mene je djelovao dramatično: potekle su mi suze

vidjevši toliko stpljeća, pa i tisućljeća, sačuvane komplekse hramova – sumu povijesti na jednom mjestu. Rečeno je da je Luxor čišći od Kaira, čak najčišći na ovim prostorima, no mogla bih ispričati tucet anegdota vezanih za prostor i ljude na njemu. Uz cjelodnevno razgledavanje Istočne obale Nila – hramova LUXOR i KARNAK, koji je najveći kompleks hramova u Egiptu, posjetili smo i INSTITUT PAPIRUSA gdje cijene nisu male, a to je zato jer na ulici trgovci prodaju lažni papirus načinjen od lista banane. Nakon demonstracije obrade papirusa (biljka trokutastog oblika čija priprema traje petnaestak dana) i slikanja na njemu, svatko je odabrao ponešto ... Budući je mjesec Ramazan, vidjeli smo i noćno divljanje ulicama (preko dana poste i uzdržavaju se od svih užitaka!) i osjetili na svojoj koži upucavanje turistkinjama.

Trećeg smo dana razgledavali Zapadnu obalu Nila: DOLINU KRALJEVA (drevnu staroegipatsku nekropolu, nazvanu ujedno Vratima kraljeva i Mjestom istine, gdje su sahranjeni brojni kraljevi), HRAM KRALJICE HATŠEPSUT (jedan od najljepših hramova terasastoga oblika posvećen prvoj kraljici koja je vladala poput muškarca) te KOLOSALNE KIPOVE MEMNONA. U Dolini kraljeva mogli smo razgledati tri grobnice po izboru, no u njima nema ničeg osim prekrasno oslikanih zidova. Do Hatšepsutina hrama stigli smo čekajući par sati da se formira konvoj autobusa ... Nije izostao ni PARFEMSKI INSTITUT gdje su žene došle na svoje. Ovdje se proizvode uljne esencije koje se prodaju najvećim kozmetičkim kućama, ugl. francuskim da bi od njih proizveli mirise kakve mi poznajemo ...

Četvrtog dana na programu je bio prijelaz brane ESNA (monumentalno zdanje gdje se vizualno može izmjeriti širina Nila) i nastavak krstarenja do grada EDFU. Može se reći da je to prijelaz iz Donjeg u Gornji Egipat (simboli Egipta su lotos i papirus). Posjetili smo HRAM BOGA HORUSA. U nastavku plovidbe do KOMOMBA razgledavanje hramova BOGOVA SOBEKA i HORUSA STARIJEG ... Čuli smo od vodiča sve tri legende o Ozirisu i Izidi i razgledali krasno oslikane hramove u čijoj unutrašnjosti postoji tek pokoja replika ukradenog eksponata od plemenitog metala. Nisam spomenula da smo posjetili i TVORNICU ALABASTERA, uz prethodnu demonstraciju izrade tradicionalnim načinom te usporedbu s tvorničkom izradom koja je, naravno, skuplja jer su ukrasni predmeti sjajniji i pravilno oblikovani ...

Petog dana putovanja autobusom smo išli do VELIKE BRANE gdje fotografiranje nije dopušteno, a razgledali smo i nedovršeni obelisk te se vozili motornim čamcem do IZIDINOG HRAMA na otoku FILE ... Nakon povratka na brod i pristajanja u luci, otišli smo njihovim

brodićima, "feluccama" do BOTANIČKOG VRTA. Bilo je zanimljivo sresti još nevidene biljne vrste poput papirusa, nilsku atrakciju, mangovo drvo, eukaliptus, datuljine palme...

Asuan je najjužniji egipatski grad koji sam doživjela kao najugodniji i najšarmantniji. Tamo su trgovine u kojima bi čovjek rado kupovao; priuštila sam si par začina, ali i torbicu od krokodilove kože za koju se trebalo cjenkati otprilike sat vremena.

Šestog smo dana poletjeli iz zračne luke Asuan za Kairo. Let je trajao sat i pol. Za mnoge u grupi ovo je bio najvažniji dan jer smo krenuli u obilazak TRIJU PIRAMIDA U GIZI na lijevoj obali Nila (Keopsove, Kefrenove i Mikerinove). Keopsova je najveća, no s priličnim oštećenjima te se ne smije po njoj penjati više od 2 m, a Mikerinova je trebala biti najljepša. U piramide nismo ulazili jer nismo stigli. Naime, mjesec je Ramazan i sve se zatvara u 15 sati tako da smo se zadovoljili fotografiranjem. Najimpozantnije je djelovala Sfinga (77 m dugačak kip s tijelom lava i kraljevskom glavom, čuvarica grobnica). Za njezin oštećen nos vodič ima teoriju da je nastao u doba Napoleonovih osvajanja. Originale bez oštećenja napokon smo, iako u velikoj brzini i gužvi, razgledali u EGIPATSKOM MUZEJU u Kairu (to je najznačajniji muzej s preko 100.000 izvanrednih predmeta iz svih razdoblja staroegipatske povijesti). Najposjećeniji dio odnosi se na Tutankhamona ... Nastavili smo autobusom do Aleksandrije koja je sasvim drugi svijet ... Da ne kažem da su i trgovine uljuđene; imaju istaknute cijene, a ulični hahari ako i napadnu, bivaju odmah sankcionirani.

I tako, sedmog dana, odlazak u razgledavanje grada: GRČKO – RIMSKI MUZEJ (s veličanstvenom zbirkom vrijednih predmeta od III. st. pr. K.), RIMSKI AMFITEATAR (jedino rimsko kazalište u Egiptu), POMPEJEV STUP te KATAKOMBE KOM ASH – SHUQQAFA (najveće rimsko groblje u Egiptu)... Vrhunac mog putovanja bilo je razgledavanje glasovite knjižnice ALEXANDRINE, uz stručno vodstvo dviju vrsnih bibliotekarki, školovanih vjerojatno na najboljim europskim sveučilištima, sudeći po sigurnosti nastupa i pokazanoj stručnosti. Dočekao nas je egipatski ministar kulture, a to je popratila i njihova televizija. Dio ljudi poklonio je knjige

za knjižnicu što je običaj prilikom prvog dolaska. Opće je poznato da je prvotna knjižnica bila golema zbirka znanja antičkog svijeta s oko 200.000 rukopisa do kojih se dolazilo na sve načine, pa i "posuđivanjem" od putnika. Današnja knjižnična zgrada nalazi se nedaleko od mjesta gdje je nekoć stajala. Do sada je skupljeno oko 250.000 naslova, a maksimalni je kapacitet 8,000.000 knjiga ...

U Kairo smo stigli u večernjim satima... Nakon još jedne noći provedene u hotelu, otputili smo se u zračnu luku ... U Zagreb smo stigli za osam sati. Bio je to povratak iz sna u stvarnost... Bijasmo sretni vrativši se u svoj grad, među svoje ljude, a o Egiptu ćemo razmišljati na posve drugačiji način nego do sada...